

Mark- och miljödomstolen
Länsstyrelsen i Stockholms Län
Box 22067
104 22 Stockholm

Älta 2011-10-30

**BRÅDSKANDE! KOMPLETTERING AV GRUNDEN FÖR BEGÄRAN OM
INHIBITION/ UPPHÄVANDE AV VERKSTÄLLIGHETSFÖRORDNANDE**

Mål nr i tingsrätten: M 5635-11

Föreningen Rädda Ältasjön ./ Swedish Biogas International

**Saken: Överklagat beslut från Länsstyrelsen samt yrkande om inhibition/ upphävande
av verkställighetsförordnande**

I den del som rör inhibition/ upphävande av verkställighetsförordnande får Föreningen Rädda Ältasjön (FRÄS) komplettera bevisningen med nyligt inspektionsprotokoll 2011-09-27 från Örebro Miljökontor samt Föreläggande att vidta åtgärder 2011-09-27 från Örebro Miljökontor, avseende Swedish Biogas Internationals (SBI) biogasverksamhet i Örebro. FRÄS får vidare anföra följande:

De två skrivelserna från Örebro Miljökontor är drygt en månad gamla och utvisar mycket allvarliga brister vid Swedish Biogas Internationals biogasverksamhet i Örebro. Det framgår bl a att Miljökontoret anser att det varit kontinuerliga och omfattande luktproblem under de två år SBI bedrivit sin verksamhet. Miljökontoret bedömer luktproblemen från biogasverksamheten så allvarliga att de anser ett föreläggande om åtgärder nödvändigt. Miljökontoret finner också vid sin inspektion att företaget ej efterlevt flera villkor som uppställts för verksamheten och att miljöstraffavgift ska utfärdas för SBI då de otillåtet installerat två kylaggregat vid fabriken. Såvitt kan uttydas av skrivelserna synes även

dagvattenhanteringen ha brister samt jord ha förorenats på fabriksområdet. De brister som framkommer är sådana att det måste stå klart att en uppenbar risk finns för stora skador på miljön runt "Solvärmen 1" i Skarpnäck vid det fallet företaget SBI skulle tillåtas att bedriva verksamhet där. Då den aktuella marken "Solvärmen 1" är belägen där två naturreservat möts och flera skyddsvärda växt- och djurarter finns i närområdet (se t ex tidigare rapport från Naturskyddsföreningen) kan inte riskerna för miljön anses acceptabla. Före det att ärendet blivit slutprövat i Mark- och Miljödomstolen bör således ingen verksamhet tillåta påbörjas i Skarpnäck.

Föreningen Rädda Ältasjön får också påtala att den första åtgärd som synes bli aktuell vid det fallet verkställighetsförordnandet inte upphävs av Mark- och miljödomstolen är en omfattande bortsprängning av 160 000 ton berg. Denna åtgärd är inte bara irreversibel utan skulle också medföra stora utsläpp av bl a kväve. Den bevarandeplan som gäller för Natura 2000-området som är beläget i nära anslutning till marken "Solvärmen 1" stadgar att inga ökade kväveutsläpp godtas. Föreningen Rädda Ältasjön har inte tillgång till expertis avseende effekter av sprängningsverksamhet, men efter genomgång av andra miljökonsekvensbeskrivningar rörande andra miljötillståndsärenden har vi funnit en uppgift om att sprängning av 1 ton berg kräver 0,2 kg sprängämne. Detta skulle i aktuellt fall då innebära 160 000 ton berg $\times 0,2 \text{ kg/ton} = 32\,000 \text{ kg}$ sprängämne. Kväveinnehållet skulle då motsvara $32\,000 \text{ kg} \times 33\% = 10\,560 \text{ kg}$ kväve. Utsläppet av kväve skulle bli $10\,560 \text{ kg} \times 2\% = 211,2 \text{ kg}$. Detta får sättas i relation till de max 2 kg kväve som miljökonsekvensbeskrivningen säger att biogasfabriken ska släppa ut per år. Sålles skulle sprängningen vid dessa förhållanden innebära utsläpp motsvarande 100 års (!) biogasverksamhet. Samtliga ökade kväveutsläpp strider mot den bindande bevarandeplanen för Natura 2000-området. Det är orimligt att bevilja igångsättande av denna omfattande sprängning utan att miljötillståndsärendet först slutprövats av domstol. Vid det fallet domstolen slutligen skulle finna att miljötillstånd inte kan beviljas för företaget SBI i det aktuella fallet skulle irreparabla skador annars redan kunna ha orsakats på miljön. Domstolsprövningen skulle då inte fylla någon funktion. Under dessa förhållanden utvisar gällande rätt att verkställighetsförordnande ej kan medges.

Mot bakgrund av vad som ovan anförts, samt det som tidigare anförts i överklagandet, måste stå klart att Mark- och miljödomstolen snarast bör upphäva verkställighetsförordnandet då det inte har stöd i lag.

FRÅGOR I MÅLET ÖVRIGT:

Föreningen Rädda Ältasjön har beviljats anstånd till den 30 november 2011 med att komplettera överklagandet och vi avser att inom den tiden återkomma med fullständiga grunder för överklagandet.

Vad gäller yrkanden i målet får FRÄS tilläggsvis yrka att Mark- och miljödomstolen inte ska godkänna den aktuella miljökonsekvensbeskrivningen. Den får anses ha flera allvarliga brister, bl a vad gäller utredning av miljöeffekt av sprängningsverksamhet, säkerhetsfrågor, utredning kring luktutsläpp, påverkan på grundvatten och nettoenergieffekt m m.

Med Vänliga Hälsningar

FÖRENINGEN RÄDDA ÄLTASJÖN

Lina Olsson
Ordförande Föreningen Rädda Ältasjön
Älta Strandväg 59
138 33 Älta 0708-972414
info@altasjon.se
www.altasjon.nu

Bilagor (*exklusive de som anförts i ref 5*):

Bilaga 5: Örebro Miljökontors inspektionsprotokoll av SBIs fabrik Attersta 7:10, 2011-09-27

Bilaga 6: Örebro Miljökontors föreläggande om att vidta åtgärder för SBIs fabrik Attersta 7:10, 2011-09-27

Referenser (*inklusive de som anförts i ref 5*):

1. Om Föreningen Rädda Ältasjön
http://www.altasjon.nu/om_fras.htm
2. Föreningen Rädda Ältasjöns yttrande till Länsstyrelsen avseende SBIs ansökan om miljöfarlig verksamhet
http://www.altasjon.nu/miljoprovning/110128_yttrande_FRAS.pdf
3. Föreningen Rädda Ältasjöns komplettering av yttrandet till Länsstyrelsen avseende SBIs ansökan om miljöfarlig verksamhet
http://www.altasjon.nu/skrivelser/110912_yttrande_komplettering_Lst.pdf
4. Artikel i Nerikes Allehanda 2011-09-28: "Odören i Attersta by kvar trots löften om förbättringar"
http://www.altasjon.nu/press/110928NAOdoren_i_Attersta.pdf
5. **Föreningen Rädda Ältasjöns överklagande av tillstånd att bedriva miljöfarlig verksamhet på fastigheten "Solvärmen 1", 2011-10-17**
http://www.altasjon.nu/miljoprovning/111017_overklagan_lst_fras.pdf

ÖREBRO

2011-09-27

Dnr: 2011-489

Miljökontoret
XXXX

Swedish Biogas International AB

Gjuterigatan 1B
582 73 LINKÖPING

**Tillsyn enligt miljöbalken, Swedish Biogas International AB,
Attersta 7:10 i Örebro kommun**

Ärendet

Inspektion av verksamheten på fastigheten Attersta 7:10 genomfördes den 9 september 2011. Närvarande vid besöket var XXXX

XXXX från Swedish Biogas International AB och
XXXX från Miljökontoret i Örebro.

Vid besöket diskuterades frågor rörande de klagomål på lukt som inkommit, hanteringen av dagvatten, transporttider och avfallshanteringen. Några punkter från bolagets miljörapport för 2010 gicks även igenom och en rundvandring gjordes på anläggningen.

Åtgärder

För att följa Miljöbalken och dess följdförfattningar ska bolaget vidta följande åtgärder vid bolagets anläggning på fastigheten attersta 7:10 i Örebro kommun. Åtgärderna ska vara vidtagna senast **15 oktober 2011**.

1. Bolaget skall skicka in kopia av protokoll från installationsbesiktningen av de kylaggregat som finns på anläggningen.
2. Uppgifter om oljeavskiljarens dimensionerade flöde, storlek och typ samt uppgifter om verkligt flöde i avskiljaren ska skickas till miljökontoret.
3. Meddelande om innehåll och hur man ska hantera fatet med okänt innehåll som stod uppställd vid dammen ska inkomma till miljökontoret.
4. Bortgrävning av oljeförorening ska ske. Kvitto på att den förorenade jorden har lämnats till godkänd mottagare ska skickas till miljökontoret.

Ytterligare krav på åtgärder kommer att ställas i separat föreläggande. Se diarienummer 2011-4211.

Miljökontoret, Örebro kommun

Box 33200
701 35 Örebro

Åbylundsgatan 8A
Örebro

019-21 10 00 kundtjänst
019-21 12 20 fax

miljokontoret@orebro.se
www.orebro.se

Brev skickas till förvaltningen – inte till tjänsteman. Ange förvaltningens diarienummer när ni skriver till oss.

2011-09-27

Dnr: 2011-489

Noteringar

Klagomål gällande lukt

Miljökontoret har under senare tid mottagit flertalet klagomål gällande lukt från verksamheten. Problemen har varit återkommande sedan verksamheten startade 2009. Miljökontorets bedömning är att problemen har varit något mindre under våren och försommaren. Dock anser inte de boende i närområdet att det har varit problemfritt. Vid besöket diskuterades de senaste problemen.

Bolaget berättar att någon gång i slutet av juli har doseringen av FeCl gått sönder. Detta noterades inte på en gång vilket har medfört att svavelväteproduktionen i processen har ökat. Detta har resulterat i att kolet i anläggningens kolfilter har förbrukats i en högre takt än normalt. Inte heller detta har noterats i tid vilket har resulterat i ytterligare luktolägenheter. Bolaget uppger att man bedömer att luktolägenheterna som orsakats av för låg FeCl-dosering ska vara avhjälpta om ca 2 veckor. Med anledning av ovanstående anser miljökontoret att åtgärder måste vidtas för att skapa en bättre egenkontroll inom detta område. Bolaget berättar att man ska köpa in en doserare som kommer att justera inmatningen av järnklorid automatiskt beroende på halten svavelväte i rötningskamrarna. Miljönämnden kommer att ställa krav på åtgärder i ett separat föreläggande.

Hantering av dagvatten/lakvatten

Dammen har tömts och grävts ur under v 29. Bottenslammet har blandats med gräs och därefter lämnats till Atleverket. Efter detta har dammen åter fyllts med dagvatten/lakvatten från anläggningen. Bolaget har anlitat en konsult (HIFAB) för att få förslag på hur vattnet från anläggningen kan tas om hand i framtiden. I dagsläget samlas vattnet upp i dammen på fastigheten för att därefter sugas upp och användas i processen. Vattnet innehåller höga halter av näringsämnen och orsakar luktolägenheter. Miljönämnden kommer att ställa krav på åtgärder i ett separat föreläggande.

Transporttider

Bolaget har vid upprepade tillfällen begärt undantag från de transporttider som finns angivna i tillståndet. Vid inspektionen fördes en diskussion om det finns möjlighet att få ett godkännande om utökade transporttider som gäller för ett helt år. Miljökontorets bedömning är den möjlighet som ges för undantag i tillståndet inte är tänkt att användas vid upprepade tillfällen utan ska användas undantagsvis. Därför anser miljökontoret att bolaget bör ansöka om ändring av tillståndet på den punkten. Bolaget har även vid tidigare tillfällen angett att de önskar ta in andra produkter än de

2011-09-27

Dnr: 2011-489

tillståndsgivna i processen. Miljökontorets bedömning är att även detta kräver tillståndsförändring varför en sådan villkorsändring skulle kunna vara lämplig att ansöka om vid samma tillfälle. För att ändra i tillståndet rekommenderas SBI att ta kontakt med Länsstyrelsen för ytterligare information om hur man ska gå tillväga.

Avfallshantering

All plast som uppkommer från anläggningen hämtas av Reagro.

Den spillolja som uppkommer på anläggningen har körts till Ragn-Sells. Totalt fylls det på ca 9 liter olja till uppgraderingsanläggningen varje dag. Den olja som samlas upp i oljeavskiljaren förs över i en tank som sedan ska omhändertas av Ragn-Sells. De mängder spillolja som uppkommer i verksamheten överskrider de mängder som kräver tillstånd för transport av farligt avfall. Bolaget måste därför anlita en transportör som innehar tillstånd för transport av spilloljan från anläggningen. Med anledning av att det uppkommer stora mängder spillolja som ska passera oljeavskiljaren är det viktigt att den är dimensionerad enligt den Svenska standarden SS-EN 858-2 *Avlopp – separationssystem för lätta vätskor (t ex olja och bensin)*. Oljeavskiljaren anges vara mellan 2-3 m³ stor. Inget dimensionerat flöde kan redovisas vid inspektionen. Miljökontoret vill därför få in uppgifter om dimensionerat flöde och exakta uppgifter om storlek och typ av oljeavskiljare. Även uppgifter om verkligt flöde i avskiljaren önskas.

Miljörapport för 2010

Följande uppgifter önskas svar på med anledning av miljörapporten för 2010:

- Under avsnittet Verksamhetsbeskrivning anges att man har genomfört en rutin med luktinventeringar. Det framgår dock inte om detta sker kontinuerligt eller om det är något som man anser att man bara behöver göra i samband med klagomål.

Bolaget går runt en gång per dag på anläggningen och noterar hur det luktar. Man genomför inte några kontroller av luktolägenheter utanför anläggningen. Krav på att förbättra kontrollen så att den även omfattar områden utanför anläggningen kommer att ställas i separat föreläggande.

- Hur sker registreringen av metangasutsläpp vid Rodret?

Det sker inga metangasutsläpp vid anläggningen på fastigheten Rodret 6.

- Varför har man inte vallat in cisternen med FeCl i enlighet med villkor 8 i tillståndet för verksamheten.

Cisternen är dubbelmantlad och ytterligare invallning krävs därför inte.

2011-09-27

Dnr: 2011-489

Övriga frågor

Bolaget har planer på att byta uppvärmningssystem för anläggningen. Miljökontoret meddelar att en sådan ändring är att anse som anmälningspliktig enligt miljöbalken. Anmälan ska göras minst 6 veckor innan man vidtar åtgärd, men miljökontorets rekommendation är att ni tar kontakt i samband med ett förslag till förändring finns färdigt.

Bolaget har även funderingar på att sätta upp en plansilo för hantering av spannmål under kortare tider (i regel mindre än ett dygn). Även detta är att anse som anmälningspliktig åtgärd.

Rundvandring på anläggningen

Vid rundvandring på anläggningen noterades att det fanns fyra st IBC-tankar på fastigheten som innehåller förbrukat aktivt kol. Dessa ska transporteras bort till en godkänd avfallsmottagare. Transporten ska ske av ett bolag som har tillstånd för sådana transporter. På samma plats fanns även ett oljefat med okänt innehåll. Meddelande om innehåll och hur man ska hantera fatet ska inkomma till miljökontoret.

På anläggningen konstaterades att man har två kylaggregat på vardera 28,5 kg R410A. Ingen anmälan om att man har installerat dessa har inkommit till miljökontoret. Detta ska inkomma innan man installerar nya kylaggregat över 10 kg. Att inte anmäla till miljönämnden innan man installerar nya aggregat är förenat med en miljösanktionsavgift. Beslut om detta kommer att fattas separat. Aggregaten ska även installationsbesiktas i samband med installationen. Protokoll från installationskontrollen ska skickas in till miljökontoret snarast. Installationen skedde den 22 mars. För aggregat av den här storleken krävs kontroll minst var tolfte månad. Senast 31 mars efterföljande år ska kopia av årets kontrollbesiktningar skickas in till miljönämnden.

Den dunk som finns vid glyceroltanken för att samla upp eventuellt spill måste tömmas oftare än vad som sker idag. Rutin för kontroll av denna ska finnas i bolagets egenkontrollprogram.

På anläggningen fanns vid besöket två cisterner. Dessa ägs av den entreprenör som sköter om skörden av gräs. Vid platsen för tankning noterad ett spill av dieselolja. Detta ska grävas bort omgående och bortgrävning ska ske tills kvarvarande jord inte luktar längre. Den förorenade jorden ska lämnas till godkänd mottagare. Meddelande om att detta är gjort ska göras till miljökontoret. Vid besöket noterades att en av cisternen troligen inte har besiktats i enlighet med de bestämmelser som

2011-09-27

Dnr: 2011-489

finns för cisterner. Om man har för avsikt att ha cisternerna kvar på fastigheten ska de förses med påkörningsskydd och den cistern på 2000 liter som fanns måste ställas upp på ett sätt som är stabilt och inte på träsyllar. Bolaget meddelade att de skulle vidarebefordra XXXX kontaktuppgifter till entreprenören för ytterligare kontakt med anledning av besiktning av cisternen.

För Miliökontoret
XXXX

2011-09-27

Dnr: 2011-4211

Miljökontoret
XXXX

Swedish Biogas International AB

Gjuterigatan 1B
582 73 LINKÖPING

**Föreläggande om att vidta åtgärder vid Swedish Biogas
International AB, Attersta 7:10 i Örebro kommun**

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att förelägga Swedish Biogas International AB med organisationsnummer 556690-6839 att vidta följande åtgärder vid bolagets anläggning på fastigheten Attersta 7:10, Örebro kommun:

Följande skall vidtas senast **1 november 2011**.

1. Bolaget ska till Miljökontoret skriftligen redovisa hur man kontrollerar att doseringen av FeCl fungerar samt vilka larmfunktioner som är kopplade till inmatningen av FeCl.
2. Bolaget ska till Miljökontoret skriftligen redovisa sina rutiner för kontroll av funktion för filter för luktreduktion (kolfilter) som finns på anläggningen.
3. Bolaget ska redovisa på vilket sätt man kommer bedriva kontroll av luktolägenheter från anläggningen, både i dess närhet och i de områden som klagomål har inkommit ifrån.

Följande skall vidtas senast **15 november 2011**.

4. Bolaget skall till Miljökontoret redovisa förslag på lämpliga åtgärder för att rätta till problemen med lukt från dammen på anläggningen. För varje åtgärd skall en möjlig tidplan för genomförande presenteras tillsammans med en uppskattad kostnad.
5. De ventilationskanaler som kommer från beredningstanken skall, i enlighet med villkor 9 i tillstånd för anläggningen daterat 2008-06-26, renas i kolfilter eller annan lämplig teknik för att omhänderta illaluktande ämnen.

Följande ska vidtas senast **15 januari 2012**.

6. Bolaget ska gå igenom anläggningen och verksamheten i syfte att identifiera befintliga och möjliga luktkällor samt att ta fram lämpliga

2011-09-27

Dnr: 2011-4211

förslag på åtgärder för att minska risken för luktstörningar orsakade av dessa. En redovisning av resultatet ska skickas till Miljökontoret

Lagstöd: 26 kap 9, 21, 22 §§ och med hänvisning till 2 kap 3§ miljöbalken (SFS 1998:808).

Kommunicering

Detta är ett förslag till beslut. Ni bereds tillfälle att lämna synpunkter i ärendet innan beslut fattas. Eventuella synpunkter ska vara inkomna till Miljönämnden senast **10 oktober 2011**.

Ärendet

Inspektion av verksamheten på fastigheten Attersta 7:10 genomfördes den 9 september 2011. Närvarande vid besöket var XXXX

XXXX från Swedish Biogas International AB och
XXXX från Miljökontoret i Örebro.

Vid besöket diskuterades bland annat frågor rörande de klagomål på lukt som inkommit. Utförligare noteringar från inspektionen finns i inspektionsprotokoll daterat 2011-09-27. De brister rörande de delar som påverkar lukt från anläggningen anses så allvarliga att ett föreläggande om åtgärder anses nödvändigt.

Miljökontorets bedömning

Vid inspektion på anläggningen (2011-09-09) framkom att bolaget saknar tillförlitliga rutiner för att övervaka att inmatningen av FeCl fungerar och att anläggningens kolfilter fungerar korrekt. Dessa funktioner är mycket viktiga för att skapa en effektiv luktreducering från anläggningen. Om dessa inte fungerar som de ska får det konsekvenser för de kringboende genom luktolägenheter. Det faktum att det tar flera veckor att komma tillrätta med problemet när det har uppkommit gör att det är av yttersta vikt att dessa funktioner fungerar problemfritt. Med anledning av detta och att man har haft situationer där man inte har noterat i tid att inmatningen gått sönder och att man dessutom inte har bytt kol i kolfiltret i tid gör att Miljönämnden anser att rutinerna vid anläggningen brister. Därför måste bolaget ta fram skriftliga rutiner för detta.

Bolaget har i sin miljörapport för 2010 och enligt uppgifter till Miljökontoret, sagt att man har eller ska skaffa rutiner för att kontrollera

2011-09-27

Dnr: 2011-4211

lukstörningarna från anläggningen i omgivningen. Man har vid besöket på anläggningen den 9 september 2011, inte kunnat redovisa hur detta går till. Miljönämnden anser att bolaget ska ta fram en rutin för övervakning av luktolägenheter. Rutiner ska dels omfatta kontroller i anläggningens närhet och dels rutiner för kontroll i de områden som klagomål vanligen inkommer ifrån (Norra Bro, Almbro och Attersta).

Den damm som finns på anläggningen för ta hand om dagvatten orsakar idag luktolägenheter. Bolaget har anlitat konsult för att reda ut på vilket sätt man kan behandla vattnet så att det skulle kunna släppas ut till det dike som leder från anläggningen samt hur problemen med lukt från dammen kan minskas. Miljönämnden har i beslut daterat 2010-01-26 förbjudit utsläpp av vatten från anläggningen om inte vattenkvaliteten är sådan att den motsvarar kvaliteten på Täljeån. Resultatet av konsultens utredning ska sändas till Miljönämnden och eventuella åtgärder ska godkännas av nämnden innan de vidtas. Eventuellt kan åtgärderna vara anmälningspliktiga enligt miljöbalken.

Vid besöket på anläggningen den 9 september 2011 noterades att det finns två avluftningar från beredningstanken som inte är försedda med kolfilter eller någon annan lämplig teknik för att omhänderta illaluktande ämnen. I ett av villkoren för anläggningen anges att avsugen luft från anläggningsdelar där flytande råvara kan komma i kontakt med omgivande luft ska renas. Vid besöket framkom att man har planer på att antingen koppla avluftningarna till det befintliga kolfiltret eller koppla dem till ett nytt filter. Man önskade dock avvakta resultatet av motsvarande åtgärder vid en av bolagets andra anläggningar. Miljönämnden anser dock att man inte kan invänta sådana resultat utan att de luktolägenheter som har varit från anläggningen är så omfattande att åtgärder ska vidtas omgående. Eftersom detta ingår som villkor för verksamheten är det anmärkningsvärt att detta inte har skett tidigare.

För Miljökontoret
XXXX